

ZAGREB TVRDI DA SARADUJE S TRIBUNALOM

Author: [Goran Jungvirth](#)

Nakon prvobitnih nesuglasica, hrvatski su lideri jedinstveni u zahtevu da domaće pravosuđe privede kraju saradnju s Haškim sudom.

Nakon što je glavni tužilac Hrvatskoj uputio kritiku zbog toga što nije predala ključna dokumenta, hrvatski predsednik Stjepan Mesić i premijer Ivo Sanader ustali su ove sedmice u odbranu teze da njihova zemlja saraduje s Haškim sudom za ratne zločine.

U svom obraćanju Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija, Serž Bramerc (Serge Brammertz) je 4. juna rekao kako u vezi sa saradnjom Hrvatske jedno od „preostalih veoma važnih pitanja“ jeste i to što ta zemlja nije predala izvestan broj vojnih dokumenata koja potražuje njegova kancelarija.

Nedostajuća dokumentacija se navodno odnosi na artiljerijska dejstva koja su 1995. godine izvedena u sklopu Operacije Oluja – tj. hrvatske ofanzive protiv pobunjenih Srba koja je, po rečima tužilaca, rezultirala ratnim zločinima.

Tužioci nameravaju da iskoriste te artiljerijske dnevnike na haškom suđenju hrvatskim generalima Anti Gotovini, Mladenu Markaču i Ivanu Čermaku.

Njima trojici se pripisuje odgovornost za ubijanje i proterivanje srpskih civila iz separatističke, samoproglashene Republike Srpske Krajine (RSK). Reč je o zločinima koji su se odigrali nakon što su u avgustu 1995. hrvatske snage ponovo zauzele tu teritoriju, čime je praktično okončan rat.

Mnogi Hrvati – uključujući i članove Sanaderove stranke, Hrvatske demokratske zajednice (HDZ) – protive se suđenju ljudima koje smatraju nacionalnim herojima koji su ustali protiv srpske agresije, a za nezavisnu Hrvatsku.

Prema Bramercovim ovosedmičnim rečima, haški tužioci su bili prinuđeni da se u vezi sa problemom dokumentacije obrate sudijama, pošto njihovi zahtevi, koji su Hrvatskoj upućeni „pre izvesnog vremena“, nisu urodili nikakvim rezultatima.

Hrvatski su zvaničnici izjavili da, iako saraduju s Tribunalom, nisu u prilici da predaju dokumenta – jer ih ne poseduju.

Okolnost da Hrvatska nije predala artiljerijske dnevnike navela je Haški sud da joj naloži da sprovede istragu o tome gde se oni nalaze – kazao je Bramerc ove sedmice.

Međutim, on je rekao i da je „napredak u toj opsežnoj istrazi ograničen“, te da „do danas, velika većina [zahtevanih] vojnih dokumenata nije predata Tribunalu“.

Dodao je i da je Hrvatskoj preneo zabrinutost suda „u pogledu usmerenosti, načina i metodologije“ same istrage, kao i da će „biti u stalnoj vezi sa vlastima u nadi da će u bliskoj budućnosti biti ostvaren dalji napredak“.

Bramercov je izveštaj u Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija izazvao podeljene reakcije, što je izgleda dovelo do zabrinutosti Zagreba u pogledu daljih odlaganja pregovora o pristupanju Evropskoj Uniji – čiji napredak zavisi od saradnje zemlje s Haškim sudom.

Prema izjavi objavljenoj na internet-stranici UN-a, iako zamenica stalnog predstavnika Sjedinjenih Država, Rouzmeri DiKarlo (Rosemary DiCarlo), tvrdi da Vašington ceni napore koje je Hrvatska uložila saradnju s Tribunalom, britanski predstavnik – Filip Parham (Philip Parham) – kaže da je London razočaran time što Zagreb nije predao dokumenta koja su od presudne važnosti za tužilaštvo.

On je Hrvatsku pozvao da nastavi da traga za nedostajućim dokumentima, te dodao da je – iako zemlja na ostalim poljima dobro saraduje – u pitanju oblast u kojoj je neophodan dodatni rad.

Obraćajući se Savetu bezbednosti u Njujorku, Sanader je 6. juna izrazio zadovoljstvo Bramercovom ocenom po kojoj je saradnja Hrvatske sa Tribunalom u načelu dobra.

Ali, rekao je i da Hrvatska ima stav koji je drugačiji od tužiočevog kada su u pitanju takozvani nestali dnevnik – tačnije, da nikakva dokumenta takve vrste nisu u posedu hrvatske države.

On je naglasio i da će Hrvatska nastaviti da saraduje sa Bramercovom i aktivno podržavati Tribunal.

No, čini se da je Mesić, kada je iz Zagreba nagovestio da vlada ne saraduje s Haškim sudom, kritikovao upravo Sanadera.

Najzad, 9. juna su se njih dvojica zajedno pojavila u Zagrebu i saglasila sa time da hrvatsko pravosuđe mora okončati svoj posao pune saradnje sa Tribunalom – tako što će ili pronaći nedostajuću dokumentaciju, ili otkriti šta se sa njom dogodilo.

Zajedničko pojavljivanje je relativno retko, jer su u pitanju dve osobe koje su se u više navrata sukobljavale oko ključnih pitanja – kao što su spoljna politika ili ekonomija – i čiji se lični odnosi mogu u najboljem slučaju opisati kao hladni.

Načinivši pomirljivi gest, Mesić je pojasnio da u svojoj prethodnoj izjavi nije hteo da kaže kako vlada ne saraduje sa Tribunalom, već da bi neke državne institucije mogle da urade više.

Sanader je, sa svoje strane, kazao kako su svi nesporazumi u međuvremenu otklonjeni.

Dodao je i kako je saglasan sa time da bi izvesne institucije, „pre svega pravosuđe, trebalo da rade svoj posao, ali [da] to ne znači kako Hrvatska ne saraduje s Haškim tribunalom“.

Goran Jungvirth je obučeni izveštač IWPR-a iz Zagreba.

Location: Croatia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/zagreb-tvr-di-da-sara%91uje-s-tribunalom>